

**ИЗВЕШТАЈ О РЕЛИЗОВАНИМ АКТИВНОСТИМА
ЦЕНТРА ЗА ПРАВА ДЕТЕТА У 2008. И 2009. ГОДИНИ
И ПЛАНИРАНИМ АКТИВНОСТИМА ЗА 2010.
ГОДИНУ**

МИСИЈА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

Центар за права детета је удружење грађана основано као нестраначка и непрофитна организација чији је основни циљ имплементација Конвенције о правима детета у Републици Србији; унапређење добробити детета, његове заштите и учешћа у друштву; научно и стручно истраживање права детета, образовање других стручњака, родитеља и деце и развијање свести о садржини и заштити права детета, као и остваривање програма у посебним областима права детета.

Ради остваривања својих циљева Центар:

- (1) прикупља и обрађује научну и стручну литературу у области права детета;
- (2) организује, сам или у сарадњи са другим организацијама, стручне скупове, саветовања, семинаре и друге облике стручног образовања у овој области;
- (3) објављује књиге и друге публикације;
- (4) организује научне и стручне раднике за рад на научним, стручним и истраживачким пројектима из домена права детета;
- (5) сарађује са универзитетима, стручним удружењима и другим организацијама у земљи и иностранству која се баве правима детета;
- (6) води базу података са библиотеком, електронском банком података и информативним билтеном из ове области;
- (7) иницира измене у законодавству и пракси у области права детета;
- (8) унапређује и помаже развој других удружења која се баве правима детета.

Центар своју делатност остварује на територији Републике Србије.

Делатност Центра реализује се кроз програмске и пројектне активности:

- истраживања и образовања;

- информисања јавности;
- развоја политике у области права детета.

Програмским активностима руководи председник Центра, односно директор уколико Центар има директора.

Пројектним активностима руководе координатори пројеката.

Рад остварења својих циљева Центар успоставља контакте и сарађује са другим стручним, научним, образовним и сличним удружењима и организацијама у земљи и иностранству.

Центар средства за рад прибавља од донација, фондација и из других извора, у складу са законом.

У 2008. и 2009. години *Центар за права детета* реализовао је следеће пројекне активности, односно пројекте:

- **Ка имплементацији права детета**

- **Мониторинг права детета**

На иницијативу Центра за права детета – Београд и уз подршку регионалних канцеларија Save the Children Norway и Save the Children Sweden и канцеларије УНИЦЕФ-а, у Београду је 2007. године формирана Коалиција 16 организација цивилног друштва које се у целости или делом баве питањем унапређења, промовисања и заштите људских права и права детета. Коалиција је током 2007. године сачинила Алтернативни извештај о примени права детета у Србији по Конвенцији о правима детета..

Алтернативни извештај је представљен Комитету за права детета 4. фебруара 2008. године. Делегација Коалиције била је сачињена од једног представника Центра за права детета, 3 представника других чланова коалиције и два представника Дечје коалиције. Делегација Центра била је присутна и на представљању државног извештаја Комитету у мају 2008. године. Након тога Центар је радио на упознавању стручне и опште јавности са Препорука комитета заједно са својим коалиционим партнерима.

У 2009. години реализација пројекта се наставила преко праћења и извештавања о примени Факултативних протокола уз Конвенцију о правима детета, односно праћења примене Препорука Комитета за права детета, тако да је у децембру 2009. године Центар за права детета, заједно са још седам организација из Коалиције поднео Комитету за права детета Алтернативни извештај о примени Факултативних протокола уз Конвенцију о правима детета, који су 2. фебруара 2010. године и представљени Комитету.

- **Гласови деце**

"Стварност и наше место у њој"

Регионални пројекат кога подржава фондација Save the Children из Норвешке и Шведске и који се реализује у Србији, Црној Гори и Босни и Херцеговини. У Србији Центар за права детета уз подршку Министарства просвете РС реализује пројекат у

Београду почев од 2005. године. Намењен је ученицима виших разреда основне школе и наставницима/ разредним старешинама и стручним сарадницима, а осим јачања капацитета самих ученика за активан однос према положају деце и међусобним социјалним релацијама, подстиче размену искустава и повезивање. Циљеве пројекта представљају подстицање осетљивости за шире социјално окружење и положај деце, јачање капацитета деце за унапређење међусобних односа, развој вештина анализирања и извештавања о правима детета као и развој вештина заступања и активног односа према унапређењу положаја деце. Овим пројектом је обухваћено укупно 14 основних школа у Београду.

У оквиру овог пројекта у септембру 2009. године основана је Дечја коалиција за учешће у извештавању по Факултативним протоколима уз Конвенцију о правима детета. У раду Дечје коалиције учествовали су: чланови клуба *DX* (група деце и младих која активно делује у оквиру Центра за права детета – Београд), деца из београдских основних школа која су укључена у пројекат "Стварност и наше место у њој", деца обухваћена програмима организација ВеликиМали и Центар за интеграцију младих, Канцеларије за младе општине Палилула и Центра за заштиту одојчади, деце и омладине у Звечанској. Током октобра 2009. године чланови Дечје коалиције спровели су истраживање у оквиру кога су реализовали 6 фокус група. У фокус групама је учествовало укупно 53 деце и младих узраста између 12 и 18 година. Осим истраживања ставова деце кроз фокус групе, чланови Дечје коалиције обавили су и анализу укључености деце у Фејсбук групе са садржајима релевантним за тематику. Резултати добијени истраживањем ставова које је Дечја коалиција спровела саставни су део Алтернативних извештаја по Факултативним протоколима уз Конвенцију о правима детета.

- Обележавање 20. новембра – Датума када је 1989. године усвојена Конвенција о правима детета

Овај дан је обележен 20. новембра 2008. године у организацији Центра за права детета и пет београдских основних школа, а у ОШ "Младост" промоцијом брошуре 'Сад разумем своја права', а истог датума 2009. г. у културном центру РЕКС одржана је конференција за новинаре и јавност под слоганом "Нама је важно – 20 година Конвенције о правима детета" на којој је широј јавности указано на НеОстваривање права детета у Србији и којом приликом је упозната с резултатима рада Дечје коалиције на праћењу остваривања права детета по Факултативним протоколима уз Конвенцију о правима детета..

Реализација пројекта наставља се и у 2010. години под називом Living Child Rights

- **Living Child Rights 2010-2012**

Намера овог пројекта је да промовише партиципативни модел праћења примене права детета кроз развој капацитета деце и цивилног друштва за праћење и лобирање за побољшање права детета, а у партнерству деце и одраслих. Партнери на пројектним активностима су Коалиција за мониторинг примене права детета и децје групе које делују у оквиру партнерских организација.

У првој години реализације пројектних активности као циљ постављен је развој партнерства између деце и одраслих у активностима које се тичу мониторинга и заговарања, да би се у наредне две године циљеви односили још и на подизање свести код доносиоца одлука о значају учешћа деце у припреми Државних извештаја о примени права детета, као и на изградњу оперативне Коалиције за праћење права детета за мониторинг и заговарање како би се побољшало стање права детета.

Реализацију активности подржавају Save the Children Norway и Save the Children Sweden.

Година 2010. је прва од три у којима се пројекат реализује.

- **Развој Модела Националне стратегије за борбу против трговине децом**

И поред неколико постојећих правних механизма усвојених да би се формално третирао проблем трговине људима, општа је сагласност да не постоји адекватан одговор Владе Републике Србије да примени те одредбе у циљу превенције трговине децом. Главни проблем је тај да у Србији још увек не постоји свеобухватна Национална стратегија за заштиту деце од трговине. С обзиром на то да је Комитет за права детета у својим Препорукама за Србију експлицитно навео да би држава требало да "развије свеобухватну националну стратегију с циљем превенције трговине и сексуалне експлоатације деце", Центар за права детета је оформио деветочлану радну групу састављену од представника владиног и невладиног сектора, која је развила Модел Националне стратегије за превенцију и заштиту деце од трговине и искоришћавања деце у пронографији и проституцији.

Пројекат је део регионалног пројекта под називом "Програм за борбу против трговине децом у Југоисточној Европи" а у Србији га је подржала организација Save the Children UK.

Прва фаза пројекта реализована је у периоду 1. април – 30. новембар 2009. а друга се наставља у 2010. години с циљем лобирања за усвајање Модела Стратегије, односно укључивање модела Стратегије као интегративног дела Стратегије борбе против трговине људима.

- **Заштита деце од злостављања и занемаривања – изградња капацитета интересекторских тимова за заштиту деце за примену Општег протокола за превенцију и поступање у случајевима злостављања и занемаривања деце**

Основни дугорочни циљ овог пројекта представља примена свеобухватног система заштите детета од злостављања и занемаривања у Србији, у складу с Конвенцијом о правима детета, доприносећи примени Националног и Локалних планова акције за децу и Националне стратегије за заштиту деце од злостављања и занемаривања. Пројектне активности реализују се путем серије тренинга за припаднике здравственог, образовног и система социјалне заштите, полицију и судство.

До сада је реализован предвиђени модул за општину Шабац а планирано је да се тренинзи одрже у још 4 општине у Србији.

Пројекат се реализује у периоду Септембар 2009 – Новембар 2010 уз подршку канцеларије Уницефа из Београда.

- **КОМОРА - КОНференција Младих за Одрживи РАЗвој**

"КОМОРА - КОНференција Младих за Одрживи РАЗвој" је пројекат Центра за права детета кроз који, у партнерству са пет локалних организација у пет градова Србије (Београд, Врбас, Зајечар, Краљево, Ужице) локалне групе средњошколских активиста обављају истраживање управљања отпадом у свом граду, као и испитивање ставова и информисаности својих вршњака о третману отпада. Прикупљени подаци и резултати биће објављени у посебном извештају, који ће у мају 2010. бити представљен и пред Комисијом УН за одрживи развој у Њујорку.

Пројекат се реализује у 2009. и 2010. години уз подршку Министарства омладине и спорта Републике Србије

- **Праћење и извештавање о поштовању међународних обавеза**

Београдски центар за људска права је координатор пројекта „Извештавање о поштовању међународних обавеза“ (MORE – Monitoring and Reporting about the Implementation of International Obligations (NGOs' capacity building)), који финансира Делегација Европске комисије. Пројектом је предвиђено да Београдски центар за људска права, Центар за права детета и Правно-информацијски центар из Љубљане организују серију семинара чији је циљ да се представници локалних невладиних организација и локалних омбудсмана, као и осталих локалних институција које се баве људским правима (новинари, центри за социјални рад, и сл) обуче да прате стање људских права у својој средини и да о томе извештавају.

Током 2009. године одржани су семинари у Нишу, Ужицу и Новом Пазару, а у 2010. биће одржан и у Новом Саду.

Пројекат се реализује у 2009. и 2010. години уз подршку Европске комисије.

- **Трансформација резиденцијалних установа за децу и развијање одрживих алтернатива**

Центар за права детета је укључен у део пројекта који се бави унапређењем подршке здравственог система породицама са децом у ризику од смештаја у резиденцијалне установе. Овај сегмент пројекта има за циљ унапређење стандарда и процедура везаних за превенцију нецелисходне институционализације деце са ризиком/сметњама и обуке за примену нових решења као и проналажење нових модалитета подршке породици са дететом у ризику у оквиру патронажне службе и развој програма и обуке у том смеру.

Реализација пројектних активности започела је у 2008, а завршава се у мају 2010. године. Носилац пројекта је УНИЦЕФ у сарадњи са Министарством рада и социјалне политике, Министарством здравља, Центром за породични смештај и организацијама које пружају логистичку подршку пројекту: Републички и покрајински завод за социјалну заштиту, Центар за либерално демократске студије, Центар за права детета и ЛЕКС – Лига експерата.

- **Извештај деце о спровођењу Конвенције о правима детета**

- Права детета у Србији из дечјег угла -

Вођен партиципативним моделом Центар за права детета је у сарадњи са немачком Организацијом за техничку сарадњу GTZ (GmbH) - пројекат “Трансформација сукоба и

оснаживање младих” и члановима групе *DX* оформио коалицију деце/ младих која је израдила Извештај о стању права детета у Србији из дечјег угла.

Чланови *DX-a* су у сарадњи са представницима Центра организовали семинар »Права детета у Србији из дечјег угла«. Циљ семинара био је да се код деце изгради капацитет за самосталну процену стања у појединим областима које се њих непосредно тичу, као и да се чланови коалиције оснаже за групни рад. Извештај деце о спровођењу Конвенције о правима детета писан је као посебан документ и представљен је 4. фебруара 2008. године члановима Комитета за права детета у Женеви. Извештај су представили чланови дечје коалиције Дуња Беговић и Вукан Марковић. Комитет за права детета је извештај оценио позитивно уз образложење да овакав начин рада представља одраз истинске-праве партиципације деце и младих и дао препоруку да би са њим требало упознати што већи број деце и на темељу његовог истраживања планирати и реализовати даље акције које ће допринети што потпунијем оствраивању права детета у Србији.

- Права детета у Србији - како то виде деца (промоција дечјег извештаја)

У периоду јун - октобар 2008. год. Центар за права детета у сарадњи са GTZ и члановима дечје коалиције организовао је 23 једнодневне радионице од тога 10 на подручју града Београда, а 13 у градовима широм земље: Врбасу, Књажевцу, Алексинцу, Зајечару, Краљеву, Новом Саду, Нишу, Новом Пазару, Инђији, Лозници, Пожеги, Ужицу и Зрењанину.

Радионице су имале за циљ да подигну ниво информисаности деце о стању права детета у Србији кроз представљање резултата истраживања у оквиру дечјег извештаја и идентификацију тема за локалне акције засноване на темељу препорука које су произишле из Извештаја.

Током радионица учесници су имали прилику да се упознају са садржајем и резултатима извештаја, и да кроз групни рад дискутују и идентификују теме на основу којих је могуће креирати и реализовати локалне и националне акције.

- **Правни и етички оквир за истраживање ХИВ-а и програма превенције за децу и адолесценте у највећем ризику од ХИВ-а**

Реализација пројекта започета је у мају 2009. а завршена у децембру 2009. године уз подршку београдске канцеларије Уницеф-а.

Основни циљ овог пројекта представља боље разумевање права детета која су у највећем ризику од ХИВ-а и њихова примена. Такође, пројекат је имао за циљ и побољшање/дефинисање процедура за истраживање ХИВ-а и програма превенције за децу и адолесценте.

Пројекат је реализован у две фазе.

Током прве фазе реализације пројекта експертски тим је радио на идентификацији, прегледу и анализи правног и етичког оквира у вези са истраживањем ХИВ-а, превенцијом и лечењем деце и адолесцената у највећем ризику од ХИВ-а.

Као резултат ове фазе експерти су припремили ширу анализу правног и етичког оквира и стандарда за истраживање ХИВ-а и утврђивање програма са циљним групама – децом и адолесцентима у највећем ризику. Анализа је укључила скуп препорука за правне и/или етичке промене у циљу заштите права, нарочито права детета и адолесцената у ризику од ХИВ-а, на приступ здравственим службама.

Резултат друге фазе представљају смернице за истраживање ХИВ-а и утврђивање програма са циљним групама – децом и адолесцентима у највећем ризику. Смернице представљају објашњење правног и етичког оквира релевантног за област, упутства за рад у конкретним ситуацијама, објашњења најважнијих институција, права и стандарда, и предлоге мера и едукација за оне који ће примењивати смернице.

- **Јачање капацитета организација цивилног друштва за праћење примене права детета**

Циљ овог пројекта представљало је јачање капацитета организација цивилног друштва за праћење примене права детета, као и њихове међусобне сарадње путем састанака, тренинга, и припреме и достављања разноврсног материјала партнерским организацијама.

Одржана су три целодневна састанка/тренинга. Одабран је и припремљен материјал релевантан за проблематику праћења примене права детета, као и онај у вези са јачањем капацитета организација цивилног друштва које се баве питањима права детета. Преведен је Водич за организације цивилног друштва за извештавање пред Комитетом за права детета, као и Општи коментари Комитета за права детета који до сада нису били превођени, и ти документи су достављени на тим састанцима. Сачињене су правне анализе оба Факултативна протокола, као и осталих правних инструмената неопходних за примену Факултативног протокола уз Конвенцију о правима детета о продаји деце, дечјој проситуцији и дечјој порнографији.

Коалиција организација за праћење примене права детета развила је матрицу за прикупљање и дисеминацију прикупљених података у вези са стањем права детета у Србији. Успостављена је и Гоогле група за чланице Коалиције ради лакше и брже комуникације међу њима.

Реализацију активности у оквиру овог *десетомесечног пројекта* години подржао је ОЕБС.

- **Учешће младих у креирању програма локалних канцеларије за младе**

Центар за права детета - Београд у сарадњи са немачком Организацијом за техничку сарадњу GTZ (GmbH) - пројекат "Трансформација сукоба и оснаживање младих", Министарством омладине и спорта Републике Србије и пет општина у Србији (Звездара, Барајево, Рума, Осечина, Велико Градиште) реализовао је од *1. априла до 20. октобра 2009.* године пројекат „Учешће младих у креирању програма локалних канцеларија за младе“.

Пројекат је био намењен канцеларијама за младе, с циљем јачања капацитета младих за учешће у програмском планирању и повећању видљивости канцеларија за младе у локалним срединама.

Током јуна 2009. године у сарадњи са канцеларијама за младе и оформљеним омладинским програмским форумима у наведеним општинама спроведено је истраживање о потребама и интересовањима младих за програмским садржајима у локалној средини.

Сврха овог истраживања била је стицање увида у потребе и интересовања младих, на основу чега се канцеларијама за младе у ових пет општина помогло да осмисле програмску понуду која би у што већој мери кореспондирала са реалним потребама и специфичним интересовањима младих у свакој конкретној локалној средини. Резултати истраживања презентовани су на конференцији за новинаре и поднети Министарству омладине и спорта.

- **Развој курикулума за мастер за права детета Србија и Молдавија - CREDMOS**

У периоду *септембар 2007 - август 2009. г.* у сарадњи са Европском мрежом мастера за права детета (ENMCR) Центар за права детета учествовао је у овом пројекту. Улога Центра била је да као неакадемски члан конзорцијума, организација која се у свакодневном раду бави правима детета, обезбеди везу између потреба праксе и академских институција - факултета. Својим учешћем Центар је утицао на то да студенти добију практично знање неопходно у свакодневном раду у области права

детета, али и да студентима учини доступним своје капацитете, најпре библиотеку са ускомстручном литературом из ове области.

✚ **Заштита детета жртве трговине људима у светлу реформских пројеката Министарства рада и социјалне политике и Министарства унутрашњих послова**

У сарадњи са Мисијом ОЕБС-а при Србији, Министарством рада и социјалне политике и Министарством унутрашњих послова у периоду од 2007. до марта 2009. године Центар за права детета је организовао програм обуке и стручног усавршавања за представнике система социјалне заштите и полицијских службеника који су посебно обучени за поступања са малолетним лицима која су оштећена кривичним делима, и полицајаца граничне полиције.

Циљеви семинара били су сагледавање положаја детета жртве трговине људима у процесу заштите, уз примену процедура *Општег* и *посебних протокола за заштиту деце од злостављања и занемаривања*. Укупно је организовано 11 семинара на којима је узело учешће 124 полицијска службеника и 81 представник система социјалне заштите.

✚ **Заштита деце од злостављања и занемаривања – Тренинг за локалне тимове за заштиту деце о примени Општег протокола за превенцију и поступање у случајевима злостављања и занемаривања деце**

Пројекат је део дугорочне Стратегије за реформу система социјалне заштите коју, уз подршку УНИЦЕФ-а, спроводи Министарство рада и социјалне политике РС, с циљем да се у Србији развије свеобухватни систем заштите права детета од злостављања и занемаривања, заснован на Конвенцији о правима детета, као и да се допринесе развоју Локалних планова акције за децу.

Циљ пројекта је изградња капацитета локалних интерсекторских тимова за заштиту деце путем наставе и обуке, осигуравајући детаљну и систематичну примену мера дефинисаних Општим протоколом.

У периоду октобар 2006 – март 2009. г. пројектне активности су се спроводиле у 18 општина у којима се примењују Локални планови акције за децу: Крагујевац, Сјеница, Пирот, Сента, Кањижа, Ваљево, Љубовија, Осечина, Нова Варош, Пријепоље, Прибој, Крушевац, Прокупље, Бела Паланка, Лебане, Врање, Бечеј и Краљево.

- **Развој Посебног протокола за заштиту деце од злостављања и занемаривања у правосудном систему**

Главни циљ овог пројекта је јачање правосудног система у Србији у области заштите деце од злостављања и занемаривања путем разјашњења улога различитих чинилаца у оквиру правосудног система, као и разграничење одговорности у вези с координацијом с другим институцијама које имају кључну улогу у заштити деце.

Специфични циљ представља помоћ Министарству правде у припреми нацрта Посебног протокола за заштиту деце од злостављања и занемаривања у правосудном систему на начин који је партиципаторан и узима у обзир погледе кључних чинилаца. Пројекат је реализован у сарадњи са Правосудним центром за обуку и стручно усавршавање током 2008. и 2009. године а финансијски подржан од стране канцеларије Унисеф из Београда.

- **Живети заједно (друга фаза)**

Након трогодишњег периода имплементације интеркултуралног образовања пројекат подржан од стране The Pestalozzi Children's Foundation је у 2008. години ушао у своју следећу фазу – институционализацију интеркултуралног образовања. У овом пројекту Центар је био носилац партнерске улоге са још 9 локалних организација грађанског друштва, с планом да активности обухвате активно учеше укупно 10 организација као и барем 10 средњих школа.

Пројекат је директно намењен средњошколцима који преко интеркултуралних радионица и омладинских клубова постају активни промотери мирољубиве интеркултуралне кохабитације, као и јачању капацитета локалних организација грађанског друштва и професорима средњих школа за ширење простора за одрживи пренос знања и методологија.

- **Компаративна анализа законодавства у области образовања деце са сметњама у развоју**

Трочлани тим Центра за права детета сачинио је анализу релевантних законских одредаба Словеније, Хватске, Босне и Херцеговине, Црне Горе и Србије у области образовања за децу са сметњама у развоју, укључујући и анализу законодавства ЕУ. У

анализи смо се осврнули и на политику и усвојене стратешке документе у предметној области за Републику Србију, односно предложили листу препорука у циљу усклађивања законодавства Републике Србије у области образовања деце са сметњама у развоју са законодавством и стандардима ЕУ. Анализа је сачињена на српском и енглеском језику и објављена је у 2009. години.

Пројекат је реализован уз подршку канцеларије Save the Children UK из Београда у периоду од 1. априла до 30. септембра 2008. године.

- **Компаративна анализа усклађености националног законодавства Црне Горе са *Конвенцијом о правима дјетета***

Радна група Центра за права детета из Београда у саставу: др Невена Вучковић Шаховић, Весна Дејановић, проф. др Невена Петрушић, Владан Јовановић, проф. др Милан Шкулић, проф. др Викторија Цуцић, Марија Петровић и мр Ивана Стевановић 2007. године сачинила је целовиту анализу важећих законских текстова али и оних у припреми (предлога и нацрта) достављених од стране канцеларије УНИЦЕФ-а у Подгорици, са циљем разматрања њихове усклађености са *Конвенцијом о правима детета* и другим релевантним међународним инструментима који садрже норме и стандарде за унапређење и остваривање права детета.

Циљ радне групе, поред саме анализе, био је и да предложи нека од рјешења која би могла да допринесу унапређењу положаја дјетета на нивоу законодавства, поготово имајући у виду да се пред законодавцем Црне Горе налазе бројни законски предлози који треба да омогуће адекватнију примјену права дјетета у пракси.

У 2008. године урађена је ревизија сачињеног текста услед одређених законских измена које су у међувремену уследиле. Пројекат је подржан од стране канцеларије УНИЦЕФ-а из Подгорице.

- **Издавачка делатност**

НеОстваривање права детета у Србији – Гледано из угла детета и одраслих

Београд, 2008, српски

- **Интернет презентација**

Крајем 2008. године постављена је потпуно нова интернет презентација Центра за права детета у складу са савременим трендовима и потребама корисника за брзом информацијом.

Презентација садржи најновије вести, основне информације о програмима Центра, све објављене публикације у верзији за преузимање и штампање, основне информације о концепту права детета уопште, информације о дејем културно-информативном сервису / омладинској групи DX, итд.

У 2008. години реализацију пројеката и других активности Центра за права детета подржали су:

- **Мисија ОЕБС-а, УНИЦЕФ, канцеларија у Београду и Подгорици**
- **Save the Children Norway, Save the Children Sweden, Save the Children UK**
- **Немачка Организација за техничку сарадњу GTZ (GmbH)**
- **ЕУ – TEMPUS фондови, The Pestalozzi Children's Foundation**

У 2009. години реализацију пројеката и других активности Центра за права детета подржали су:

- **Мисија ОЕБС-а, УНИЦЕФ, канцеларија у Београду и Подгорици**
- **Save the Children Norway, Save the Children Sweden, Save the Children UK**
- **Немачка Организација за техничку сарадњу GTZ (GmbH)**
- **ЕУ – TEMPUS фондови,**
- **Министарство омладине и спорта Републике Србије**
- **Европска комисија**

Центар за права детета је том 2008. и 2009. године наставио интензивну сарадњу са бројним институцијама, службама и организацијама. На овом месту посебно истичемо сарадњу у **креирању и реализацији програма и пројеката** из области малолетничког правосуђа који су реализовани од стране Правосудног центра за обуку и стручно усавршавање, односно са канцеларијом заштитника грађана Републике Србије у делу који се односи на промоцију, заштиту и унапређење права детета. Интензивна сарадња настављена је и са Републичким центром за медијацију чији је Центар један од оснивача.

Такође је важно напоменути и то да сараднице Центра за права детета (Невена Вучковић-Шаховић, Невенка Жегарац и Ивана Стевановић) учествују у радној групи за издаду Закона о деци.